

28.10.2025

Tasehallinnan suuntaviivojen mukaisen reservitoimittajien ja tasevastaavien ehtojen ja edellytysten valmisteluprosessin kuvaus ja käyttöönottosuunnitelma

1 Johdanto

Energiavirasto on vahvistanut Fingrid Oyj:n esittämät Komission asetuksen (EU)2017/2195 sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista (jäljempänä EBGL) artiklassa 18 tarkoitetut ehdot ja edellytykset koskien toisaalta tasepalvelun tarjoajia ja toisaalta tasevastaavia.

Vahvistetut ehdot ja edellytykset ovat koostuneet seuraavista Fingridin valmistelusta kokonaisuuksista:

1. Ehdot ja edellytykset manuaalisen taajuuden palautusreservin (mFRR) toimittajalle (tunnus: FG-2025/30)
2. Ehdot ja edellytykset automaattisen taajuudenpalautusreservin (aFRR) toimittajalle (tunnus: FG-2025/31)
3. Ehdot ja edellytykset taajuuden vakautusreservin (FCR) toimittajalle (tunnus: FG-2024/887)
4. Ehdot ja edellytykset nopean taajuusreservin (FFR) toimittajalle (tunnus: FG-2025/29)
5. Tasevastaavien ehdot ja edellytykset, liite 1, osa 2: Tasevastaavien sopimusten yleiset taseselvityksen ehdot (tunnus: FG-2025/339)
6. Tasevastaavien ehdot ja edellytykset, liite 2: Maksukomponentit ja maksujen määräytyminen (tunnus: FG-2025/339)

Fingrid on valmistellut muutoksia edellä mainittuihin ehtoihin.

Fingrid on järjestänyt julkisen kuulemisen EBGL:n artiklan 10 mukaisesti 13.5.–12.6.2025 nyt vahvistettavaksi esitettävistä Reservitoimittajien ja tasevastaavien ehdoista ja edellytyksistä ennen ehdotusten viimeistelyä ja lähettämistä sääntelyviranomaiselle. Vastaanotetut lausunnot on arvioitu ja otettu huomioon nyt vahvistettavaksi esittävien ehdotusten viimeistelyssä.

Ehtojen ja edellytysten täytäntöönpanoaikataulu sekä kuvaus niiden odotetuista vaikutuksista EBGL:n tavoitteiden toteuttamiseen on esitetty kootusti tässä asiakirjassa yhdessä muiden valmistelutoimien kuvauksen kanssa.

2 Tasehallinnan suuntaviivojen tavoitteiden huomiointi

Vahvistettavaksi esitettävissä ehdoissa ja edellytyksissä on huomioitu EBGL-asetuksen artiklan 3 mukaiset tavoitteet. Nyt esitetyt muutokset liittyvät ehtojen ja edellytysten yksityiskohtiin eivätkä ole ristiriidassa EBGL:n tavoitteiden kanssa.

a) edistää toimivaa kilpailua, syrjimättömyyttä ja läpinäkyvyyttä tasemarkkinoilla;

- Kaikille reservitoimittajille on yhtäläiset ja tasapuoliset ehdot Fingridin ylläpitämällä reservimarkkinoilla, mikä edistää toimivaa kilpailua, syrjimättömyyttä ja läpinäkyvyyttä.

28.10.2025

- Kaikille tasevastaaville on syrjimättömät ja tasapuoliset ehdot valtakunnallisessa taseselvityksessä reservikauppojen ja muiden taseselvitystietojen osalta.
- b) parantaa tasehallinnan tehokkuutta samoin kuin eurooppalaisten ja kansalaisten tasehallintamarkkinoiden tehokkuutta;
- Markkinapohjaiset menetelmät edistävät tehokkuutta. Fingrid hankkii reservejä markkinapohjaisesti. Reservitoimittajien osallistuminen reservimarkkinoille on vapaaehtoista ja kukin toimittaja voi määrittää itse tarjoushintansa.
- c) yhdistää tasehallintamarkkinat ja edistää mahdollisuuksia tasehallintapalvelujen kauppaan ja parantaa samalla käyttövarmuutta;
- Reservimarkkinoiden yhdistämiseksi ja kaupankäynnin edistämiseksi siirtoverkonhaltijat voivat käydä kauppaa maiden välillä. Kotimaisten reservimarkkinoiden lisäksi Fingrid käy reservikauppaa muiden Pohjoismaiden ja Viron kanssa. Reservien hankinnan rakenne varmistaa reservien riittävyyden kaikkina hetkinä ja samalla mahdollistaa kustannustehokkuuden sekä tehokkaan kilpailun tasapuolisten hankintaehtojen puitteissa.
- d) edistää Euroopan sähkönsiirtoverkon ja sähköalan tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä ja helpottaa samalla vuorokausimarkkinoiden, päivänsisäisten markkinoiden ja tasehallintamarkkinoiden tehokasta ja jatkuvaa toimintaa;
- Yleisesti ottaen Fingrid pyrkii omalla toiminnallaan kehittämään jatkuvasti sähkönsiirtoverkon ja sähköalan tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä. Fingrid päivittää nyt vahvistettavaksi esitettyjä ehtoja tarpeen mukaan edistäessään mainittuja tavoitteita.
- e) varmistaa, että tasepalvelujen hankinta tapahtuu tasapuolisesti, objektiivisesti, läpinäkyvästi ja markkinapohjaisesti, siinä ei aiheuteta perusteettomia esteitä uusille tulokkaille ja se edistää tasehallintamarkkinoiden likviditeettiä ja ehkäisee samalla kohtuuttomia vääristymiä sähkön sisämarkkinoilla;
- Kaikille reservitoimittajille on yhtäläiset ja tasapuoliset ehdot Fingridin ylläpitämällä reservimarkkinoilla. Fingrid hankkii reservejä markkinapohjaisesti. Reservitoimittajien osallistuminen reservimarkkinoille on vapaaehtoista ja kukin toimittaja voi määrittää itse tarjoushintansa.
- f) helpottaa kysyntäjoustop osallistumista, mukaan lukien yhteenliittymät ja energian varastointi, ja varmistaa samalla, että ne kilpailevat tasapuolisesti muiden tasepalvelujen kanssa ja tarvittaessa toimivat itsenäisesti yhtä kulutuslaitosta palvellessaan;
- Fingrid on viime vuosien aikana kehittänyt reservivaatimuksia mahdollistamaan eri teknologioiden osallistuminen reservimarkkinoille. Pilottihankkeissa ja selvityksissä havaittuja markkinoille tulon esteitä on poistettu.

28.10.2025

Toisaalta kaikille reservitoimittajille on yhtäläiset ja tasapuoliset ehdot Fingridin ylläpitämällä reservimarkkinoilla, mikä edistää toimivaa kilpailua, syrjimättömyyttä ja läpinäkyvyyttä.

- g) helpottaa uusiutuvien energialähteiden osallistumista ja tukea uusiutuviin energialähteisiin perustuvan tuotannon osuuden kasvattamista koskevan Euroopan unionin tavoitteen saavuttamista.
- Kts. edellä kohta f. Nyt vahvistettavaksi esitetyt ehdot ja edellytykset ovat lähtökohtaisesti teknologianeutraalit eivätkä siten suoraan vaikuta uusiutuviin energialähteisiin perustuvan tuotannon osuuden kasvattamiseen.

3 Käyttöönottosuunnitelma

Fingrid esittää ehtomuutosten soveltamisen aloittamista siten, että esityt Ehdot ja edellytykset astuisivat voimaan kahden kuukauden kuluessa Energiaviraston vahvistettua kyseisen dokumentin, kuitenkin aikaisintaan 1.9.2026. Siirtymäaika mahdollistaa ehtojen ja edellytysten viemisen Fingridin ja reservitoimittajien sekä Fingridin ja tasevastaavien välisiin sopimuksiin. Kuitenkin kaikki vahvistettavaksi esitetyt ehtomuutokset astuisivat voimaan viimeistään 12 kuukauden kuluessa energiaviraston vahvistuksesta.

Fingridin tulee ilmoittaa muutoksista reservitoimittajille ja tasevastaaville viimeistään yhtä kuukautta ennen ehtomuutosten voimaantuloa.

4 Tasehallintaan liittyvien ehtojen ja edellytysten valmisteluprosessi

Fingridin valmistelemisissa ehdoissa ja edellytyksissä on EBGL-asetuksen artiklan 18 kohdan 3 mukaiset kohdat huomioitu seuraavasti:

- a) koordinoitava toimintaansa sellaisten siirtoverkonhaltijoiden ja jakeluverkonhaltijoiden kanssa, joihin kyseiset ehdot ja edellytykset voivat vaikuttaa;
- Reservitoimittajaa ja tasevastaavaa koskevat ehdot ja edellytykset ovat kansalliset ja niiden vaikutus muiden siirtoverkonhaltijoiden toimintaan on vähäinen. Fingrid on ehdotusta laatiessaan huomoinut nykyiset säännöt ja voimassa olevat siirtoverkonhaltijoiden väliset sopimukset. Lisäksi Fingrid on informoinut muita siirtoverkonhaltijoita ehtojen ja edellytysten laatimisesta valmisteluprosessin aikana siirtoverkonhaltijoiden välisissä yhteistyötapaamisissa.
- b) noudatettava 19, 20, 21 ja 22 artiklan mukaisia puitteita, jotka koskevat tasesähkön vaihdon ja epätasapainon netotusprosessin eurooppalaisten kauppapaikkojen perustamista;
- Esitetyt ehdot eivät ole ristiriidassa mainittujen artiklojen kanssa. Niissä mainittujen eurooppalaisten kauppapaikkojen kehittäminen on kuitenkin yhä kesken. Nyt vahvistettavaksi esitettyihin ehtoihin tullaan esittämään tarvittavia päivityksiä ennen eurooppalaisten markkinapaikkojen käyttöönottoa.

28.10.2025

- c) otettava muut jakeluverkonhaltijat ja muut sidosryhmät mukaan ehdotuksen laatimiseen ja otettava huomioon niiden näkökannat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan mukaista julkista kuulemistä.
- Fingridin valmistelemissa ehdotuksia ja edellytyksiä on käsitelty sidosryhmäkeskusteluissa ja lisäksi valmisteluvaiheessa avoimessa sidosryhmäwebinaarissa. Julkisten tapahtumien materiaalit ovat saatavilla Fingridin Internet-sivuilla. Lisäksi Fingrid aikoo käsitellä viimeisteltyä ehtomuutosta erillisessä sidosryhmäwebinaarissa.

5 Julkinen kuuleminen – sidosryhmien lausunnot ja Fingridin arviointi

Fingrid on järjestänyt artiklan 10 kohdan 5 mukaisesti julkisen kuulemisen tasevas-
taavien ja reservitoimittajien ehtoihin ja edellytyksiin liittyen. Dokumentissa:
*Taustadokumentti, kuuleminen Reservitoimittajien ja tasevas-
taavien ehtojen muu-
toksista* on esitetty ehtomuutosten pääkohdat ja niiden taustat.

Kuulemisen aikana saadut lausunnot on arvioitu ja otettu huomioon artiklan 10 koh-
dan 6 mukaisesti.

Lausuntoja saatiin kuulemisessa kolmeltatoista osapuolelta. Saadut lausunnot ja
Fingridin vastineet huomioihin sekä niiden pohjalta tehdyt muutokset esitettyihin vah-
vistettaviin ehtoihin on esitetty erillisissä dokumenteissa: *Sidosryhmien kuuleminen
BSP & BRP 05_2025 palaute koonti ja käsittely*.